

FYRIRMYNDARFYRIRTÆKI
Í STJÓRNARHÁTTUM

Alveg til fyrirmyndar!

Dr. Ásta Dís Óladóttir, prófessor og formaður Jafnvægisvogarráðs

Er ein kona betri en engin?

28.Júní 2007

Hlut kvenna í stjórnnum fyrirtækja virðist ekki viðbjargandi!
Stærstu fyrirtækin hafa flest enga konu í stjórn og sum aðeins eina!
Bera fyrirtækin ábyrgð eða liggur hún öll hjá stjórnvöldum?

MORGUNBLAÐIÐ hafði samband við nokkra karlmenn í stjórnnum stærstu fyrirtækja landsins. Fáir tjáðu sig um málið og enginn vildi láta hafa nokkuð eftir sér. Karlarnir kváðust ekki vilja vera dregnir inn í umræðuna.

Einn staðhæfði: "Ein kona er betri en engin."

Annar spurði hreint út: "Hvað er svona merkilegt við að vera í stjórn?" Baráttan um aðgengi í æðstu valdastöður atvinnulífsins virðist því vera opinbert einkamál kvenna.

HEIMSMARKMIÐIN
um sjálfbæra þróun

Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun voru samþykkt af fulltrúum allra aðildarríkja Sameinuðu þjóðanna í september árið 2015.

Markmiðin, sem gilda á tímabilinu 2016-2030, eru 17 talsins með 169 undirmarkmið og taka bæði til innanlandsmála sem og alþjóðasamstarfs á gildistímanum.

FYRIRMYNDARFYRIRTÆKI
Í STJÓRNARHÁTTUM

Kynjajafnrétti skal náð árið 2030!

Sima Sami Bahous framkvæmdastýra UN Women segir:

*„samkvæmt okkar útreikningum og sé miðað við þróun mála eins og hún er í dag, **mun það ekki taka sjö ár að ná fullu jafnrétti í heiminum, heldur 300 ár.***

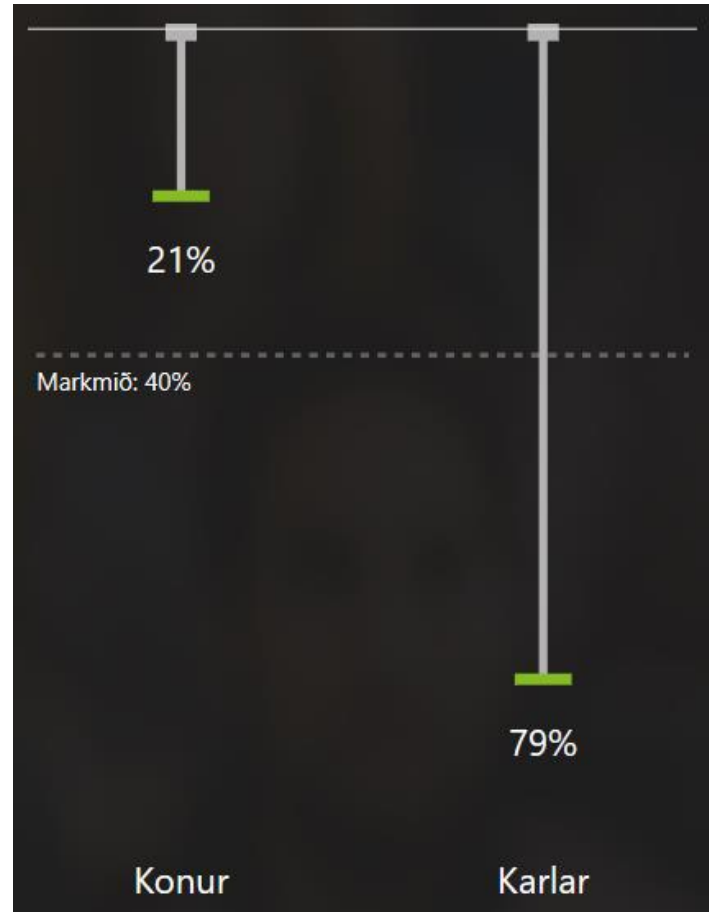
Það er óásættanlegt og allir, sama hvar þeir eiga heima, ættu að skammast sín fyrir það“.

„Þetta er ekki bara vandamál kvenna og stúlkna.

Þetta er vandamál okkar allra og það er skylda okkar allra að bregðast við þessu“.

Jafnvægisvog framkvæmdastjóra á Íslandi 2023

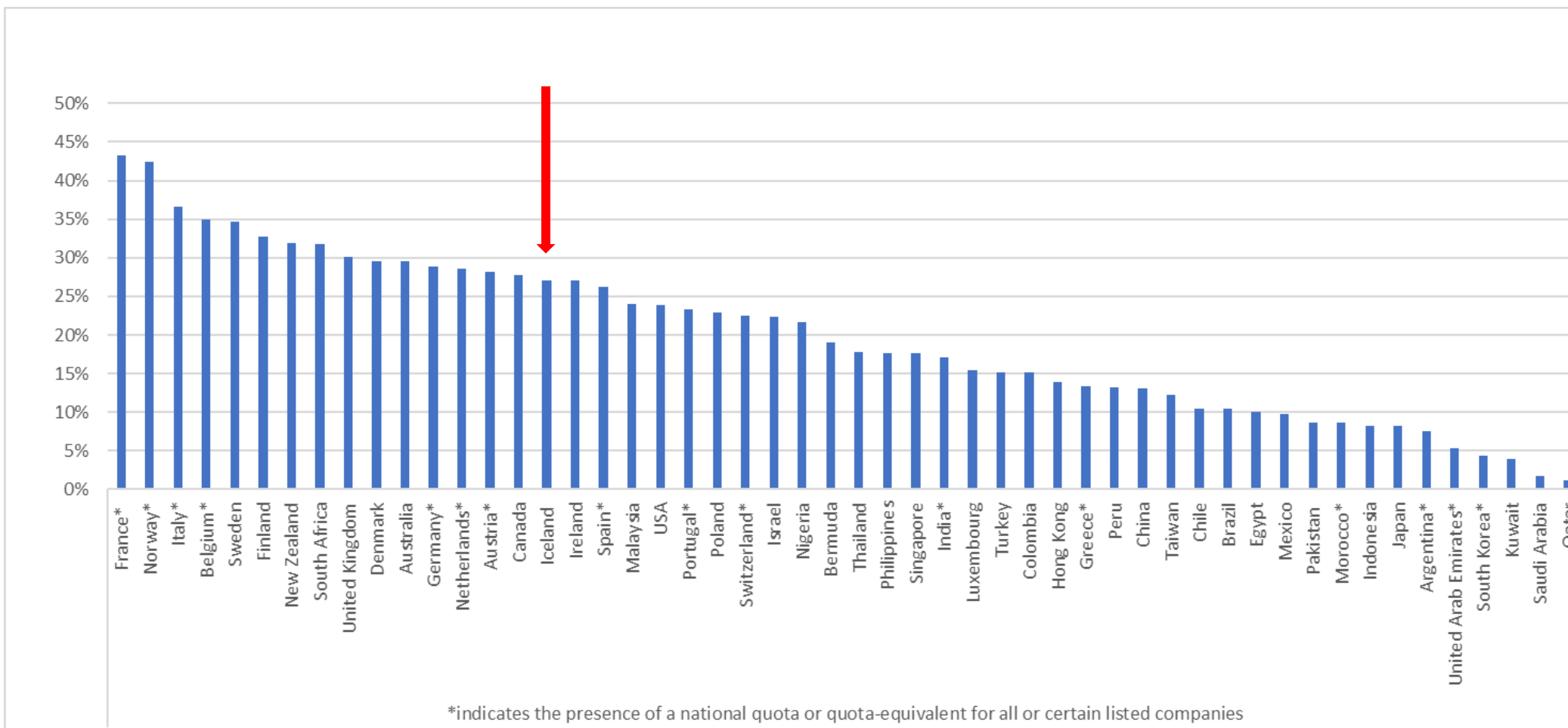

Hverjir eru það
sem sitja í
stólunum og taka
ákvarðanir í
stærstu
fyrirtækjunum?

Staða kvenna í stjórnnum á heimsvísu

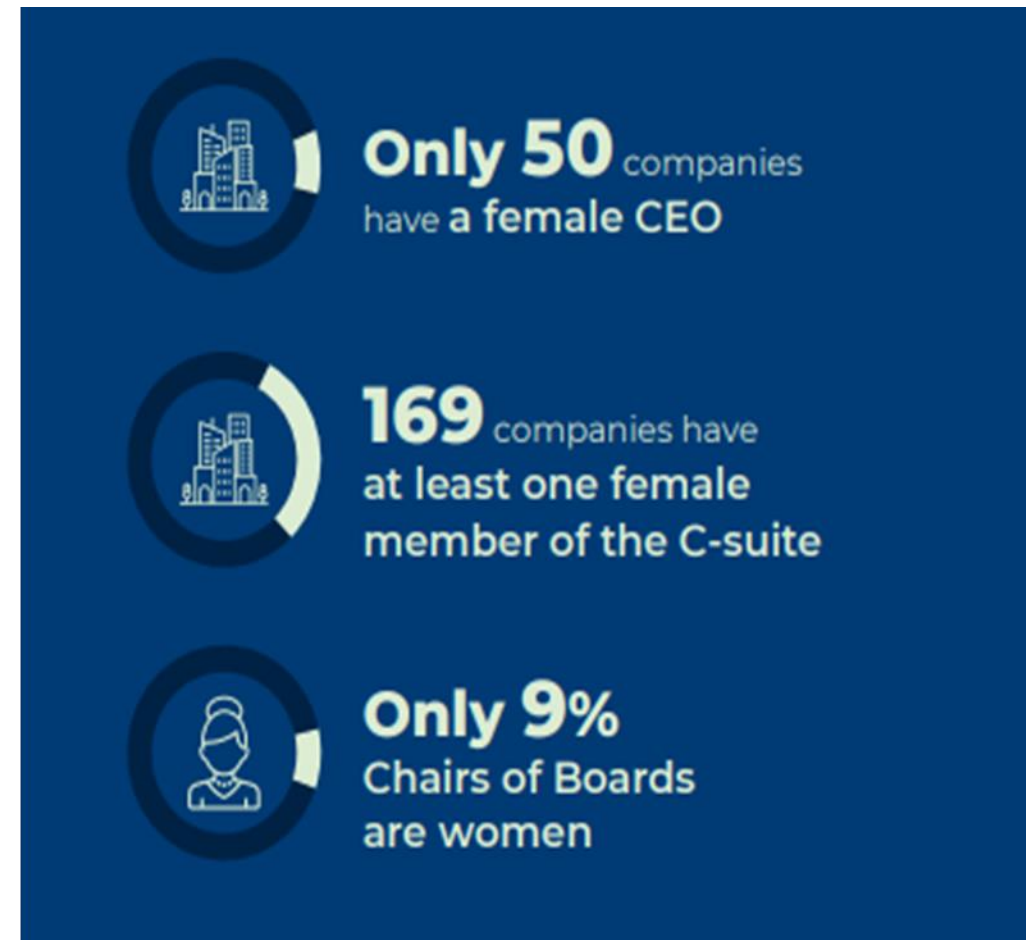
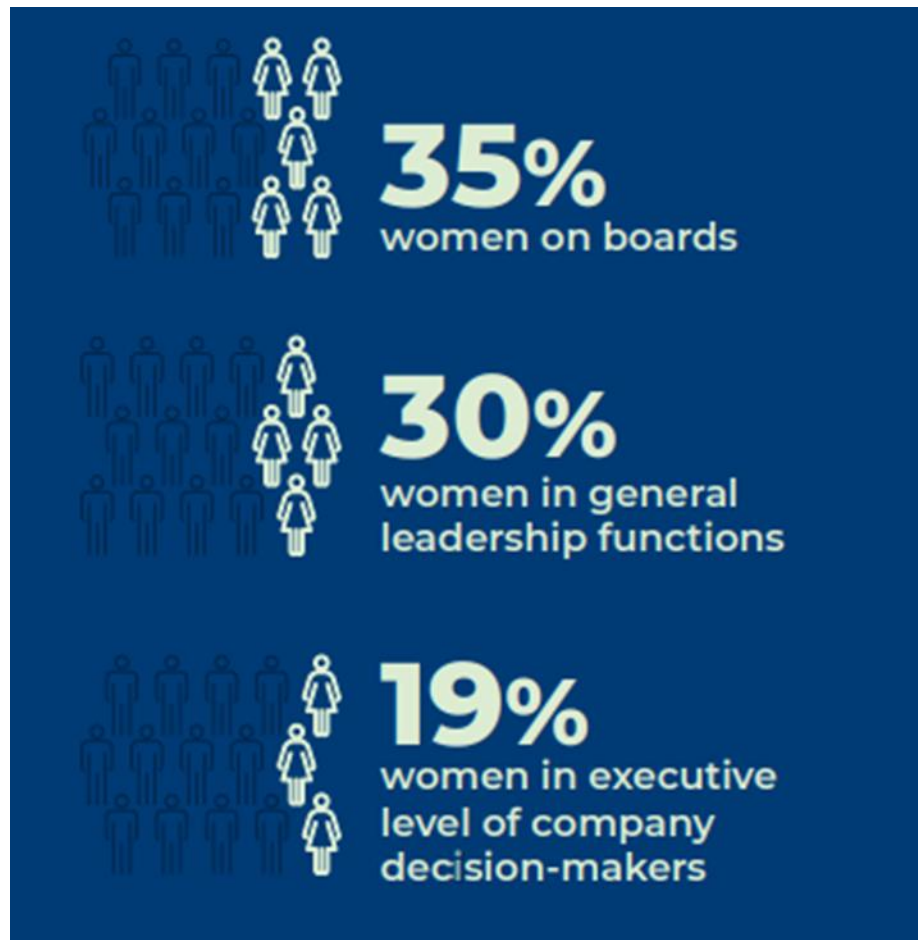
5% forstjóra eru konur

Staða kvenna í Evrópu

7% forstjóra eru konur

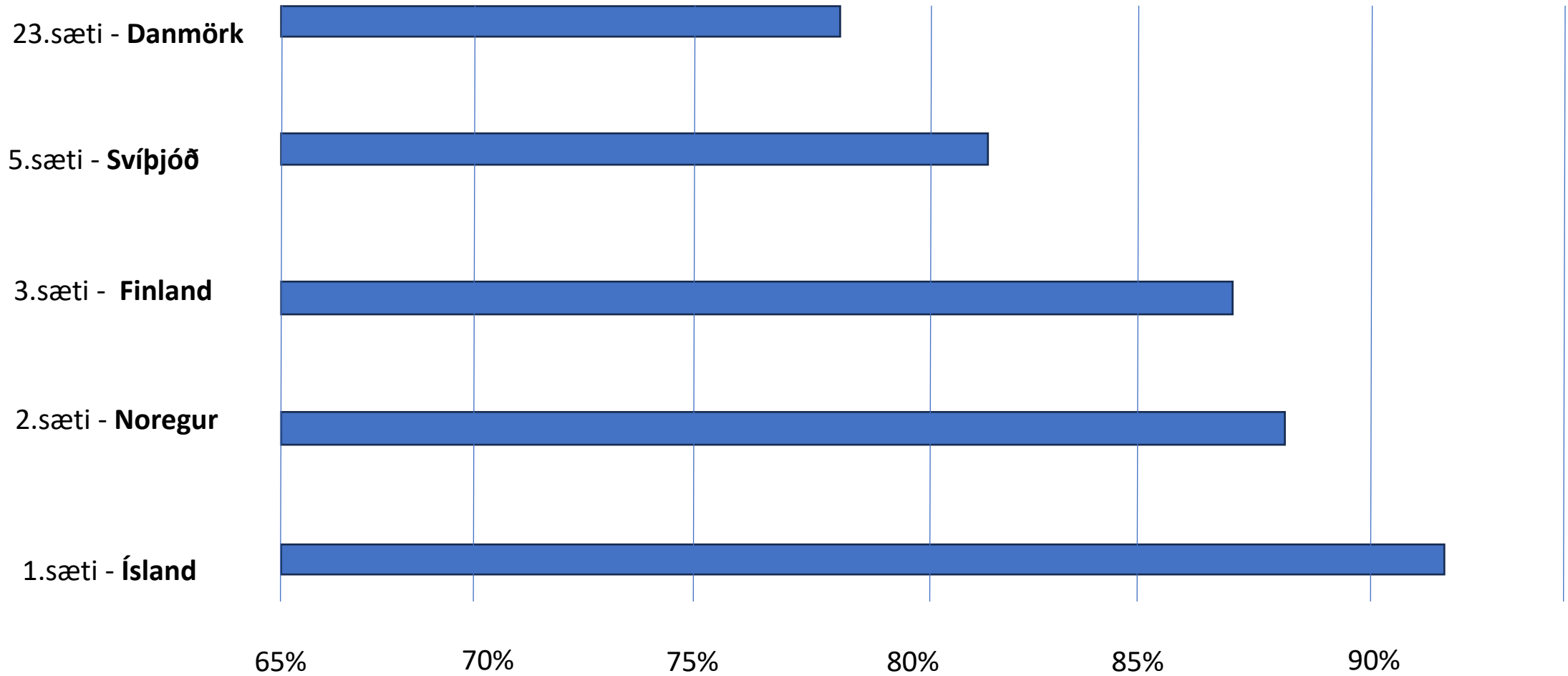

Sífelld fleiri konur fá stjórnunarstöður, en þróunin gengur hægt fyrir sig.

Staðan á Norðurlöndum

Ísland hefur náð lengst á sviði jafnréttis í heiminum lokað 91,2% af kynjabilinu í samfélaginu

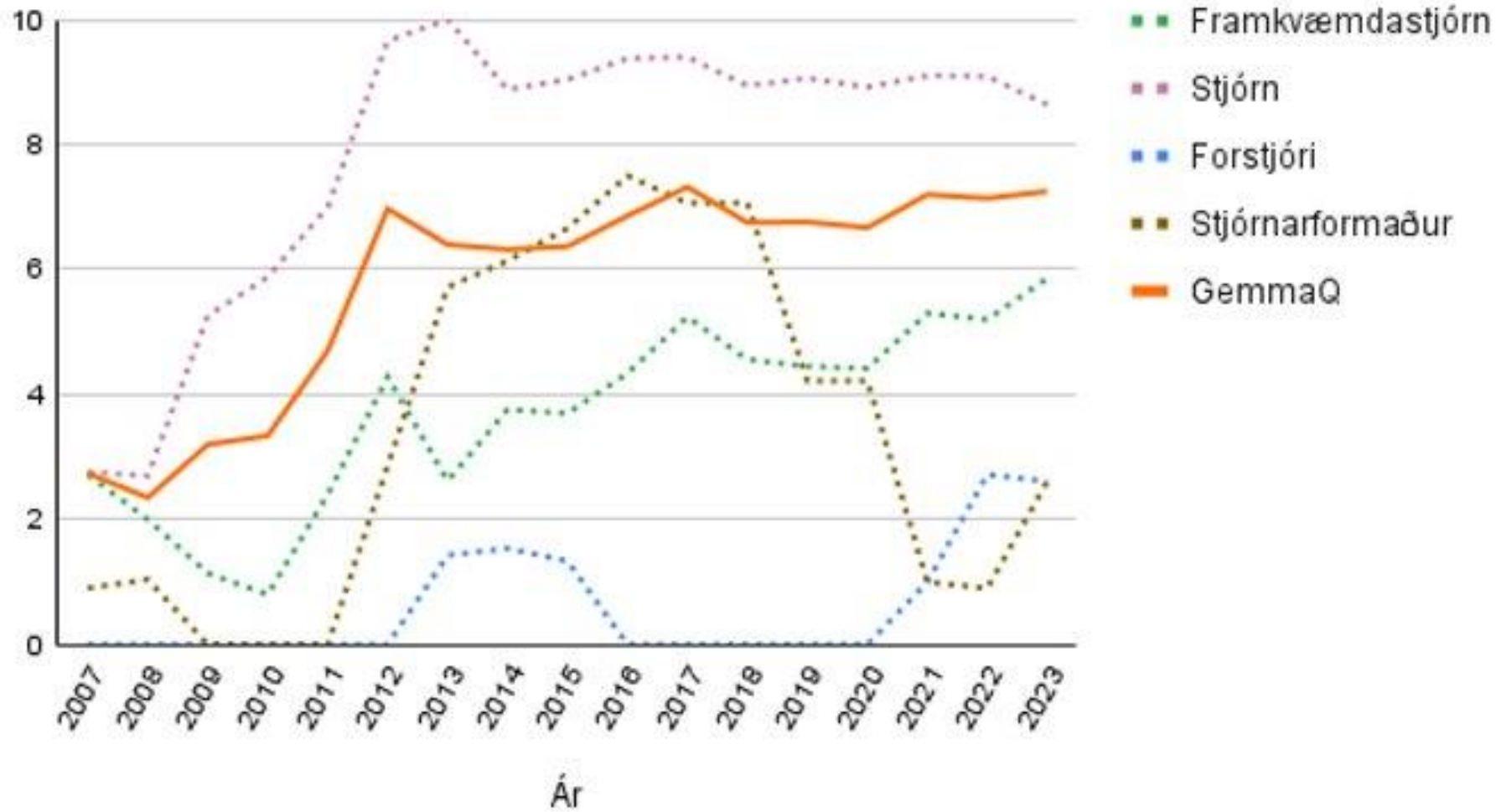
Skv. WEF'23

Staðan á Íslandi 2023

- Ísland hefur nú fengið hæstu vottun og er jafnframt fyrsta landið til að hljóta gullvottun frá SP fyrir kynjajafnrétti
- Atvinnuþátttaka kvenna innan OECD er hvergi meiri en á Íslandi
- 68% af brautskráðum háskólanemum 2021 eru konur
  - 3537 konur – 1.636
- Í 45/60 námsgreinum háskóla eru konur í meirihluta nemenda
- Karlar eru 79% framkvæmdastjóra allra félaga hér á landi
- Karlar eru 75% allra stjórnarmanna á Íslandi
- Karlar eru 87% forstjóra skráðra félaga

Vísitala GemmaQ á Aðalmarkaði - Ágúst 2023

Stjórn 43.2%
Stjórnarformaður 13%
Forstjóri 13%
Framkv.stjórn 29.3%

GemmaQ vísitalan 7.217

Hverjir geta breytt stöðunni ?

Stjórnvöld

- Sett lög á framkvæmdastjórnir stærri félaga
- Getu fylgt betur eftir lögnum um fyrirtæki með fleiri en 50 starfsmenn líkt og gert er í Noregi, að það séu viðurlög
- Gætu lækkað tryggingagjald á fyrirtæki sem uppfylla jöfn kynjahlutföll um 0,5-1%

Atvinnulífið

- Leiðtogar í stærstu samtökunum geta haft mikil áhrif á stöðuna, þurfa að vera öflugir talsmenn jafnra tækifæra.
- Ráðningastofur geta haft áhrif þegar þær stilla fram listum (headhunting ofl.)
- Leiðbeinandi tilmæli og jafnréttisvottun

**Hvernig má ýta undir
jöfn tækifæri til
stjórnunar- og
stjórnarstarfa**

Fjárfestar

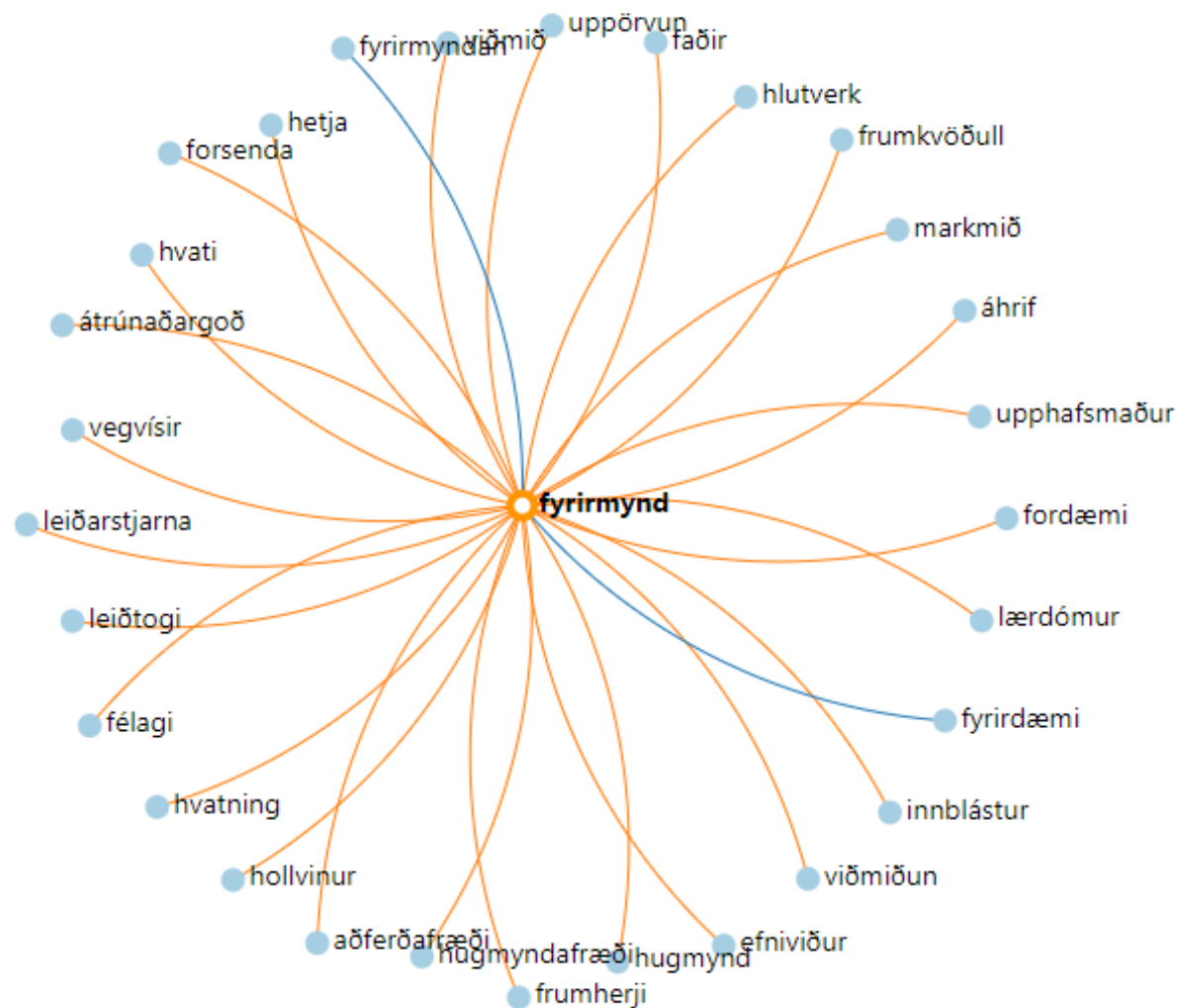
- Hér þyrfti ákveðna hugarfarsbreytingu hjá stofnanafjárfestum, fjárfesta í félögum með jöfn hlutföll.
- Lífeyrissjóðir geta sett fram ákvæði í eigendastefnu sinni og fjárfestingastefnu þess efnis.
- Vottun t.d tengd lánveitingum

Stjórnir félaga

- Hafa mörg sett fram stefnu um jafnrétti
- Stjórnarháttayfirlýsing um jafnrétti
- Komið á arftakaáætlun
- Skapað menningu jafnra tækifæra

Jafnrétti er ákvörðun og til þess þarf

Dr. Ásta Dís Óladóttir

Professor and chairman of the Board at MBA Háskóla
Íslands

